

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizethető rá Pesten, a jó és olcsó könyvkiadó társulat ügynökénél — czukorteca 6 szám, földszint, a szerkesztőségnél. Vidéken acs. kir. postahivataloknál.

Előfizetési díj Budapesten kihordással félévre 1 ft. pp. vidékre postán borítékban félévre 1 ft. 20 kr. p.p. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” czimezendők. (Pesten a központi papnövédekben.)

KATHOLIKUS NÉPLAP.

Dicsőség magasságban az Istennek, s a földön bekeség a jó akaratú embereknek. Luk. 2, 14.

19.

Budapesten, december 1. 1852.

Az egyházi év.

Az egyház évről évre hirdeti isteni alapítóját, Jézus Krisztust, ugyannyira: hogy ünnepeiben, szokásaiban és szent szertartásaiban Jézus Krisztusnak életét, mondatait, intézkedéseit, születésétől mennybemeneteleig, adja elő; már innét is látható, hogy isteni mesterének éli életét az egyház, ennek pedig nincs más célja, mint a hívek általános és személyes boldogítása. Hogy az egyház életét és évét fölfoghassuk, egy kérdést kell szemünk előtt tartani: „mennyit tett az Isten az emberek üdvéért?” e kérdést tárgyalatunkban nem szabad soha felednünk. Tekintsük csak legelőször az Istenség három személyének munkálkodását: Atya-Isten teremté az embert, hogy ez boldog legyen; Fiu-Isten emberi testet vőn magára, hogy a bűnbeselett embert az örök haláltól megszabadítsa; Szentlélek-Isten pedig megszenteltetésünkön folyvást munkálkodik. Mellőzve most a teremtést, csak a Fiu-Isten megtestesülését tárgyaljuk bővebben: Krisztus urunk eljötté előtt minden elavult már, új nemzedék volt szükséges. Minden pihent, mint az elhasznált dolog; várta az egész emberiség, hogy harmatozzanak az egek és nyiljék meg a föld, s szülje a Megváltót. Épen ez a mostani állás is. A természet maga kifáradt évi működéseiben, pihen és várja a tavaszt. Az egyház üli most azon időt, melyben mintegy megfelekezve multjáról, várja a születendő Megváltót. Az Atya küldi a Fiut, a Fiu születik a szüztől, a Szentlélek pedig a megkezdett és folytatott megváltás művét bevégi. A természet egy év folyta alatt fejleszti ki virágait, érleli meg gyümölcseit; és pedig e képen a napot hasonlithatom a Szentháromsághoz, mert a nap ad erőt a növénynek világossága által, a nap melegíti és táplálja a földet; a nap fejleszti ki a föld nedveit, és alkalmasokká teszi a növény táplálására: így üdvün-

ket összevéve munkálja a Szentháromság, és külön minden személyében: az Atya teremt, hogy boldogok legyünk; a Fiu megvált, miután elvesztettük boldogságunkat; a Szentlélek megerősít és megszentel, hogy azt el ne veszítsük. — Az egyház évi ünnepeit három főszakra lehet osztani, melyben a Szentháromság ugyanannyi személyeinek működése ünnepeltetik, először: karácson, midőn az Atya Fiát küldi; másodsor husvét, midőn a Fiu-Isten bevégzi az emberi-nem váltságát; és harmadsor pünkösöd, midőn a Szentlélek-Isten megérleli a megváltás gyümölcseit. E három szakban előfordul vasár- és ünnepnapok olly arányban vannak a főünnepel, mint millyenben a planeták a nappal, melly körül forognak amazok, és mellytől fényököt is kölcsönzik. Lássuk tehát most már: e főszakok mennyi időt foglalnak el az egyházi évben? Az első, azaz karácsonszak kezdődik advent első vasárnapjától, és tart septuagesima-vasárnapig; ez időszak az Isten-Fia küldetéséről van. A második, azaz husvétszak tart septuagesima-vasárnaptól Krisztus urunk mennybemeneteleig, vagyis áldozó-esőtörtökig. Ebben foglaltatik a megváltás nagy munkája: Urunk élete, szenvedése, halála, dicső föltámadása és mennybemenete. A harmadik végre, azaz: pünkösödszak, pünkösöd első vasárnapjától pünkösöd utolsó vasárnapjáig tart; ez képe a Szentlélek munkálkodásának. Ezen utolsó szak foglalja magában leginkább az egyház életét, mert az egyház ekkor gyűjti csüvébe gyümölcseit. Elvégzi az egyház a természettel vetését tavaszon, elhinti a jó magot és várja a konkoly nélküli aratást. Eljő a természet művének aratása, eljő ugyanekkor az egyház is; arat a természet, arat az egyház is; első és legdicsőségesebb gyümölcse a boldogságos Szűz Mária, ezzel, t. i. Mária mennybemeneteleivel kezdi meg aratását, és tart Mindenszentek napjáig, ekkor vigad az egyház, vigad bőséges gyümölcsein. Ez után bezárja csüvét, és tartja halottjainak emlékét. Milly

szép, milly gyönyörű összhangzás a természettel! A boldogságos Szűz ünnepei ugy tündökölnék e szakokban, mint a legfényesebb csillagok az éji homályban; és méltán, mert ő hajnali csillag, mert Isten anyja és az egész kereszténység pártfogója! Akarattal tette ezt az egyház, hogy Mária ünnepei feltűnök legyenek, hiszen minden nemzedéknek kell a boldogságos Szűzet tisztelni és dicsőíteni. Mi az ádvent is egyéb, mint a boldogságos Szűz tisztelete? Ekkor az egész keresztény világ reménye Mária, kinek szülnie kell a Megváltót. Négy hétig tart az ádvent és e négy hét azon négy évezredet ábrázolja, mely alatt várta az emberiség Megváltóját, míg végre megérkezett Augustus római császár kormánya alatt. Ez időtől veszi az egyház kezdetét, mert azt Urunk és Isten Jézus Krisztus alapította. Emlékére azon roppant változásnak, melyet előidézett Urunk eljötté, az egyház jelenleg is innen kezdi számítani évét. Négy ezer éven át teli bizonytalansággal és annál nagyobb nyugtalansággal várták jámbor emberek a Messiást, nekünk most csak négy hetünk van a nyugtalan négy ezer év emlékére, négy hét lefolyta után bizonyosan megszületendik a várt Megváltó, nem úgy mint az ajtatos patriárháknak, kik legnagyobb bizonytalanságban valának az eljövétel időjéről. Ha a bünöket mindig, de különösen ádventben kerüljük:

Karácsony ékes ünnepe
Hogyan ne volna így nekünk
A legdicsőbbek egyike?*)

Ki ne csodálná már most az egyház intézkedéseit ünnepeiben is? Valljon azok, kik gúnyolják szent szokásainkat és szertartásainkat, tudják-e mindezeket? Vagy az ész, vagy a szív ferde irányu az illyeknél. Mint mondám, Jézus Krisztust prédikálja az egész éven át az egyház; tekintse meg bár kiki szertartásos könyveinket: születésétől mennybemeneteleig egy szakadatlan láncz fűződik át, és él az egyházunk Jézusban és ki az egyházzal él, Jézus Krisztusban él. Nemde, ajtatos olvasó, egyházunk most már csak ünnepei miatt is sokkal diszesebb és szeretetreméltóbb?

Várjuk tehát az Üdvezítő eljövételét! várjuk azt örömmel, imádság és böjtölésben. Alig tartom szükségesnek megemlíteni, hogy az egyház fiainak ádventben a rendes péntek és szombat böjti napokon kívül, még a szerdát is böjtöléssel parancsolja megülni. Ezen parancsnak engedelmeskedni minden ker. hívő tartozik, valamint a jó és gondos anyának szerető gyermekei engedelmeskednek. Adjunk hát a mult évért Istennek, és könyörögjünk kegyelmekért a jövő évre. Istennek tetszeni és legszentebb parancsait betölteni,

*) Garay Alajos, Dalhangok, Ádvent. 51. lap.

legyen főczélunk az Advent első vasárnapjával megkezdett egyházi új évben!

B e g o v e s e v i c h L á s z l ó.

Lökés az ég felé és sz. Borbála.

A jelen kornak egyik főhibája a rubáhani fényűzés. A nagy városokról nem is szólok; itt ur és szolga, urnő és szolgáló közt alig lehet különbséget tenni.

Csak az siralmas, hogy e mótely már a kisebb városok-, sőt falvakba is elhatott s tőkép a nővilágot megrontotta. A hajdani egyszerű öltözék helyett selem takarja a pórléány testét is. Pedig tudjuk a ruha eredetét: az első emberpár Ádám és Éva vétke adott rá alkalmat, hogy a ruhát eredeti ártatlanságunk elvesztése miatt egy részt szemérmünk eltakarására viseljük. Minő esztelenség fényt űzni abban, a mi gyászos esésünkre emlékeztet!

Hogy a rubáhani fényűzést t. olvasóimmal megutáltassam, közlöm a következő történetet!

Van Bécsnek egy utcája, melynek neve magyarrá fordítva így hangzik: „Lökés az ég felé.“ (Stoss im Himmel). Ugyan miért nevezik így ez utcát? Sternberg ur ennek eredetéről azt beszéli, hogy Bécsben nem messze ezen utcától egyszer egy öreg emberrel találkozott, ki még emlékezett arra, hogy ezen utcában levő házak egyikén több évek előtt egy kőtábla volt látható, mely egy, a légbe emelkedett nőt ábrázolt, kit azonban egy lólábu ésszarvazott fejű alak visszatartott. A kőtábla már rég óta nincs meg, a ház is egészen új alakot nyert. De az öreg ember szorgosan fűrkészett a kép története iránt; nyomozásai- és azon ismeretei után, miket még atyjától hallott a rejtélyes ház felől, Sternberg illy képét állítja elő a mondának:

Sok, igen sok évek előtt az ős előkorban élt

Bécsben egy nagyravágyó és a tulságig hiu nő; halatlan fényt üzött a ruházatban, egész nap a tükör előtt ült, elhanyagolta házi foglalatosságát, főképp a templomba való járást és a sz. misét. Éjjel nappal egyébről sem tűnődött, minthogy miképp nyulhatná fölül fény- és pompában polgártársnőit. A mint növekedett nagyravágyása, úgy ürült erszénye a nagy pazarlás miatt. Történt, hogy egy napon a Bold. Szüz képe előtt elment, s gonosz könnyelműsége oly magas fokra hágott, hogy a szüz Mária egyszerű öltözetével csufot üzött s az ég királynéját a ruházatbani versenyre hívta ki. E borzasztó kevélység égbe kiáltott s a sz. Szüz elfordítá arcát Évának e mélyre süllyedett leányától. Az erre következett éjszakán elvette az istentelen gonoszsága jutalmát. Ugyanis: éjfélkor egy késő vendég kopogtat a nő ajtaján; a mint ezt fölnyitja, egy koldusnő állott előtte; kemény szívvel támadta meg a rongyokba burkoltat, s el akará üzni küszöbétől. De az öregot nem lehetett eltávolítani, sőt még fölemelte kampós botját és mintha királyi pálczát tartott volna kezében, egy királyné büszkeségével és méltóságával imígy szólt a ház asszonyához: „Nyomorult! Te vagy igazán a koldus! Minő rongyok azok ott, melyeket nyitott ládáidban fölhalmozva látok! Nézd meg az én kincseimet! Én oly drága ruházatot mutatok neked s oly szépet, minőt még egy királyné sem viselt soha. Szeretnéd, ha a tied volna?” A hiu nő dühbe jött a koldusnő ezen beszédének hallására. „Szemtelen!” ri-valg rá — „illy rongyosan jár az, a kinek pompaöltözékei vannak? El a házamtól hazug lélek!” Az öreg mosolygott. A hóna alatt tartott piszkos fűdeles kosárból elővett egy arany- és bársonytól csillogó ruhát, s szétterjeszté az álmélkodó dáma szemei előtt. De ez nem volt elég; még következett egy fátýol, melly annyira ragyogott, hogy szövetébe az ég csillagai látszottak foglalva lenni. Hogy teljes legyen az egész öltözék, még egy öv, egy főkötő s egy pár czipő volt a kosárban, de oly tündöklők, hogy bármelley herczegnő ruhatárának fényét fölülmulták. A mint ezt a hiu hölgy látta, leborult a vén asszony lábaihoz, átkarolta a rongyokkal takart térdeket, s mindenre kéré ötet, engedné át neki a ruházatot, ő kész érette mindenét oda adni, a mije csak van. — A vén asszony egy sötét fürkésző pillanatot vetett a térdelőre s tompa hangon mondá neki: „A mid csak van? Oh fiam! hiszen semmid sincs már, minden vagyionodat eltekozlottad.” „Igaz!” — válaszolá ijedten a hiu — de kész vagyok mindent, a mim van, aranynyá tenni s neked adni. E ruházatnak az enyimnek kell lenni.” „Én egy ajánlatot teszek — szólt ismét az öreg — aranyoddal nem sokat törődöm, az nekem is elég van. Hanem kölcsön oda adom a ruhát három nap- és három éjre, te pedig jutalmul nekem azt adod, a mi a harmadik éjfélkor a ruhával be lesz takarva.” A hiu hölgy, ki ele-

inte a szavak értelmét nem jól fogta fel s e mellett az agg nőt hibás elméjének gondolta, mindent megígért, a mi tőle kívántatott; a koldusnő tehát nála hagyta a ruházatot. Most pompázott a hölgy három nap- és három éjjel a drága öltözékben, úgy hogy herczegnők és nagy asszonyságok irigy szemmel néztek rá. Senki sem tudhatta, honnét való e dicső anyag, e hasonlíthatlan szépségű szövet. Egy boltban sem lehetett találni ily bársonyt, ily selymet, ily himvarrást.

A mint a harmadik éjféli órája közelgett, leült a hiu nő s gondolkodni kezdett, mit akart tulajdonképen követelésével a vén asszony. Sötét aggodalmak és rémképek emelkedtek lelkében, végre világos lett előtte a ruhának eredete, hogy nem földi hatalom volt, melly azt neki adta. Most rémület fogta el, sietett a pokoli öltözéket minél előbb testéről levetni. Azonban ez lehetetlen volt. Csupán egyedül levén, nem volt képes levetni a ruhát, melly úgy a testhez feszült, mintha ráöntötték volna. Erőködött, végre darabonkint próbálta azt magáról leszaggatni. De lehetetlen! a pokolban szőtt anyag daczolt minden próbával. Ez alatt mindinkább közeledett az éjféli. A szerencsétlen föl s alá futkosott a szobában, mint valamely eszeveszett, fölékesítve mint egy királyné, de jajgatva mint egy koldusnő. Egyszerre csak tizenket-tőt üt az óra s a kérielhetetlen kéz kopogtat az ajtón.

Pokoli irtózat szállta meg a szánandó hölgyet, a mint a rongyos öregot belépni látta. „Oh kincsem!” szóla ez: „Te nekem azt ígérted jutalmul, a mi ezen órában ruhámmal be lesz takarva. Tenmagad vagy az gyermekem! s így te az enyém vagy.” Erre az öreg ördöggé változtatta magát. A szép ruha is egészen átváltozott: a vörös bársony vérré, az aranyhimzés tűz-zé lett; az ezüst csillagok föl s alá lobogtak, mint a meggyuladt kénkő lángjai — siseregve égették a pokoli szikrák a végső tusakodásban volt nőnek testét. Az ördögi alak már kitérte torkát az elveszett után, hanem — egy hatalmas lökés — elragadta ötet előle. Az égő ruha lehullott az utolsó óráján megtért bűnös nőről s ez tiszta fehér öltözetben az ég felé emeltetett. Sz. Borbála volt megmentője. Mert egy kis kereszt s e szentnek képe függött a bűnös nőnek mel-lén a pokoli ruházat alatt; azoknak is a sötétség fejedelmének birtokába kellett volna jutni. Védszentjének ezen képe mentette meg a hiu nőt. Még egy „lökést az ég felé” adott sz. Borbála ezen védenczének; mire a hiu nő bűnét megbánta, kolostorba ment, s miután példás életet élt s minden hiuságnak ellenmondott volna, békével és örömmel vétetett föl az üdvözültek boldog sorába.

Valóban ez rémitő eset, ha igaz volt. Hogy valaminek kellett történni, az említett utczának különös és föltűnő neve mutatja. De miért is tusakodjunk e föltűt? Annyi szent igaz, hogy a fényüzés bűn, s azért

az ördögtől származott. Oh ker. atyámfia! emlékezzél vissza a sz. keresztségben tett fogadásodra, ellene mondtál az ördögnek és minden pompáinak. A fényűzés az ördög pompája. Ah! miért takartad lelkedet a fényűzés bünruhájába. Nem sokáig ragyoghatsz a csalárd fényben. Majd eljő az éjjel reád is — halálad végórája, s ha majd akkor a szegény lelkedet a hiúság bünébe keverve találja a sátán, azt, mint tulajdonát magának követeli. Emelkedjél ég felé azon lökésre, melyet Isten malasztja oly sokszor tesz szívedre s hagyj el még jókor a ruházatbani fényűzést. Bár e történet is tehetne egy némely hiu szívekre „Lökést az ég felé!” Sz. F.

Egy nemes tett.

Ki ne hallott volna, legalább valamit, a híres francia forradalomról? Hiszen obsitos huszáraink anynyit tudnak róla regélni!

Jobb volna egyébiránt e forradalom vérfagylaló jeleneteire örök fátyolt borítani, mely legfőlebb csak akkor lebbentetnék félre, ha tanulságot akarunk belőle meríteni, mert ez, a történelembe vérhetükkel jegyzett s a francia népen eltörülhetlen foltot hagyott forradalom, mely örült dühében minden emberségből levetkezett, mely ezeket áldozott fel vak dühének, mely nem gondolva jog- és törvénynyel ártatlanok- és védtelenekkel érezteté bitorlott hatalmát, mely megveté az e honban azelőtt oly szépen virágzott hitet, mely megtagadá Istenét és felszentelt szolgálát nyaktilóra vagy számkivetésbe küldé, mely vérszomjában egy koronás főt nyaktilózt le, e forradalom, mondom, kiáltó tanu, mennyire képes az ember sülyedni, ha érzékeit nem tartja féken, ha megveti a hitet, mely vezetőül rendeltetett neki minden viszontagságaiban.

De e rémitő időben is voltak férfiak, kikben nem halt ki a hit szava! kik minden tettben vezérfonalul az elvet tarták: „Van Isten, ki a jót jutalmazza, a gonoszt pedig bünteti.”

Illy esetet mondok el most nektek:

Tizenhatodik Lajos lenyakasztatott. Párisban öldöklési düh uralgott. Rongyos, piszkos, részeseges csapatok vonultak végig az utcákon „éljen a köztársaság” kiáltásokkal; nemzetőrök szünetlenül hol foglyokat kísértek, hol elítélteket vittek a nyaktilóhoz. Az azelőtt legnépesebb utcák most elhagyottakká lőnek, miután lakói vagy a nyaktilón vértettek el, vagy egy nyugodtabb hazába vándoroltak ki. Több helyt torlaszok maradványai látszottak s rajtok diadalmi jelül a háromszínű zászló. A tehetségesb polgárok házaikban tartózkodtak, mert a mindenfelé hirdetett szabadság és egyenlőség áldásait csak a nép sepredékei élvezék. A társadalmi viszony tökéletesen megszűnt.

Mindenki került a mássali összejövetelt; de azért ki sem volt még életéről biztosítva. A convent (gyűlés) kiadá a halálra ítélték névsorát, s vérszolgái összehajászták ezeket. Sokszor névhasonlat miatt az elítelt helyett ártatlant fogtak be s végeztek ki. Gondoltak is ők vele! Párisban a szabadság alakjába öltözött halál tartá rémitő pazarlással vérmenyegzőjét.

S mégis volt e napok alatt is a tökéletesen megbódult Párisban egy család, melyet a Jakobinusok felengző, de hazug szavai nem ámitottak el. Házában elrejtve minden közlekedést került a felforrt várossal. Titokban, de boldogon éltek. S midőn estenkint asztal körül ülve a rémitő jelenről beszélgettek, könyvek lopódtak szemeikbe, jó szívök keservvel telt el; szomorúságtól leverve emlékeztek a régi jó időkről s nemes érzelmeiktől buzdítva térdre hulltak, kérvén Istent, hogy rázza fel mielőbb szerencsétlen honfitársait a borzasztó mámorból.

E család feje Ádám volt, egy legjobb éveit élő férfiú. De mintha csak minden örömet, boldogságot végkép ki akart volna irtani az e városra nehezedett ur-haragja, e család boldogságának láthatárára is vérszes felhők tolultak fel. A convent által egy napon halálra ítélték névsorában e név is vala olvasható: „Ádám” E napokban csak úgy szakadt az eső. Az idő öszre járt. Este felé az eső megszűnt; az elhuzódó felhők koronkint mintegy búcsu jelül meg megdördültek s morajuk csak lassanként s több helyt vízhangoztatva hallat, sűrű köd burkolta be a várost. A szél, mintha e városban uralgó düh őt is megszállotta volna, üvöltve nyargalt végig a komor, elhagyott utcákon s elmaradt esőcseppeket vert az itt-ott menők arcába. Csak a vérszolgák nem nyugodtak. Nem gondolva a rémes idővel, bolyongtak utcáról utcára, s vad kiáltásuk versenyzett a szél üvöltésével. Ők örültek; mert újra egy család boldogságának lerombolására indultak ki.

E család-Ádám családja volt.

Mi vést sem gyanítva fogák körül kis asztalukat e család tagjai. A kandallóban vígan patlogott a tűz, s fényével csak félig üz é az est homályát. Az ablaküvegekre olykor nagy esőcseppeket vert a szél s zörgetésük mindig felijeszté a hallgatag családot; mert a szabadság e korában, kinek sem volt szabadsága, s a legkisebb neszre is feljédt mindenki. A láthatár végét elérte felhők nagy szünetekben hallataik bömbölésüket, mely már csak erővesztetten ért a városba, de hatásuk mégis elég erős volt a család fiatalabb tagjait megrezzeneni, kik ilyenkor összébbhuzódtak.

„Mi bajod kedvesem, kérdé nejét Ádám, oly halvány vagy!”

„A mult éjt nyugtalanul töltém. Azt álmodám, hogy egy épen illy viharos estén téged fogságba hurcoztak.”

E perczen erős zörgés hallatszott a kapun.

„Uram ne add, hogy álmom valósuljon!”

A megijedt férj öveit csendességre intvén, felnyitá az ajtót.

Néhány vérszolga lépett be a szobába e köszönettel:

„Ádám! a convent nevében foglyunk vagy! Kövess.”

E család közé a vész villáma csapott le s összezúzta boldogságát. Ádám hogy kevesebb fájdalmat okozzon mind magának mind öveinek, gyorsan búcsúzott el. A vérszolgák közéjük helyezvén őt, elkísérik. A kapu bezárult utána; távozó léptei elhangzottak. Neje utána nézett míg láthatá, azután egy szivrepező felsikoltással elaléltan földrerogyott. A gyermekek sirtak. Az álom valósult. Ádám börtönből börtönbe hurcoltatott, neje nem tudá hollétét s így ki sem látogató meg őt. Mindenki elhagyá. Csak Isten nem! Benne bizott ő, és Isten meg is segíté, mert nem hagyja el a benne bizókat. Végre a luxemburgi palotába vitetett, hol a nyaktíló volt felállítva.

Néhány nap mulva éjfélkor a nagy terembe vitették, hol számos tagból álló társaságot lelt, melyre övéhez hasonló sors várt. Egy szegletbe huzódott. Bus gondolatai elnyomták őt. Visszagondolt a régi boldogságra, melyet családja körében élvezett; elképzelé öveinek szerencsétlensége feletti fájdalmát s lelke akaratlanul összehorzadt. Végre azon szomoru jelenetre gondolt, melyet családjában eléidézend a hírlapokban közlendő haláláról tudósítás. Közel volt az örüléshez. E határozó perczen vállát egy gyenge fűtés érte. Felrezenve nézett hátra s egy kis, zömök férfi e szavakat intéze hozzá:

„Polgár! ki vagy te?”

„Ádám.”

„Ugy hát nem csalatkoztam. Épen téged kereslek. Te örült vagy; menj haza s aludd ki magad!”

„Polgár nem ismerlek, de annyit mondhatok, hogy tréfálásod épen olly időtlen, mint kegyetlen.”

„Nem tréfa, nem, kiálta elhatározottan a kis ember. Én is Ádám vagyok s engem akarnak, nem téged, hóhéraink szabadságuknak feláldozni. Alávaló volnék s nem érdemes arra, hogy királyunk hajóit győztesen vezettem Indiába, ha életemet egy félreértésnek akarnám köszönni.”

Ádám nem hallá ez utóbbi szavakat. Rémes gondolataiba visszaesve nem figyelt a körüle történőkre. Ezalatt belépett névsorral kezében a biztos s lassu kimért hangon olvasá fel a halálra ítélték neveit. Most e név hangzék: Ádám!

„Mellyik?” kérdé a kis férfi.

„Hát mellyik más, felelt csodálkozva a biztos, mint a hajókapitány?”

„Lásd, mondá most a zömök férfi névrokonához, lásd engem keresnek, nem téged. Biztos! én vagyok a keresett kapitány s mondd meg a másik Ádámnak, hogy menjen haza kialudni magát. Ő majd nem azon esztelenséget követte el, hogy magát helyettem lenyaktílóztassa.”

A magát már elveszettnek hitt Ádám könyek közt ölelte meg a derék kapitányt, ki mosolygva toltá őt ki az ajtón. E kapitány 12 óra mulva megszűnt élni! . . . Ádám ujra szabad volt. Sietve kereste fel szomorgó családját s szívélyesen mondta el csudás kiszabadulását. Ő és családja véghetlen boldog volt. Egymás keblére borulva áldák könyek közt a derék hajókapitányt. Aldjátok ti is, mert keblét ritka nemességű lélek laktá.

K n a u z N á n d o r.

Katholikus hitélet.

CXV.

Diószegh, nov. 24. Kicsoda volna azon igaz érzésű katolikus, kit Schlör Alajosnak, a magyar kath. papság égi ihletű lelki vezérének halála szíve mélyében meg ne szomorított volna? E fájdalmas érzelemtől áthatva, mi szeredi alesperesi kerület papsága, egyrészt, hogy a nagy elhunyt iránt, ki bennünk ajkainak mennyei lángzatu igéjével hivatásunk szent szellemét ismételve föléleszté, tartozó hála adóját lerőjük, más részt pedig, hogy a vesztés nagyságától sujtott kebleink fájdalmát enyhítsük, nov. 16-án közmegegyezéssel Diószeghen teljes ünnepélyességű gyászmisét tartottunk a mi felejthetlen boldogultunk örök nyugalmaért. Vezesse őt a Mindenható, kinek oltárának szerelmétől itt megemésztetett, mielőbb dicősége örök hajlékaiba, hogy ott a magyar anyaszentegyház üdvéért, melyet végső perceiben is olly édes gondoskodással emlegetett, könyörögjön fogyhatatlan könyörgéssel!

Kubriczky A.

CXVI.

Pozsony, nov. 26. A sz. Orsolyáról nevezett jámbor nevelő-apáczák olly ünnepet ültek, melly hitéletük örömei közé gyönyörű nefelejts-koszorút fűzött. Ugyanis közülök egy 79 éves szűz, Benigna azon szerzetes sz. fogadását, mellyel felszázad előtt a Mindenható számolyánál a rend terheinek elviselésére magát lekötélezé, most megifjadott buzgósággal megújítá. Az 50 éves örömnep nagy sz. mise áldozattal kezdődött, melyet főt. Geramb kanonok ur tartott, valamint a sz. beszédet is, mellyben különösen szívet és veséket indítók voltak azon szavai, melyeket akkor mondott, midőn a szelid s jámbor

szűznek a virágokkal földiszított pálczát kezébe adá: „Vedd öreg napjaid ez istápját, gyengeséged támasztát; szolgálj te tükre a jámbor és megelégedett életnek még tovább is a három személyű Istennek, ki a számosak közt csupán téged álda meg az évek illy hoszsú sorával, s e mai megélt felszázados arany-menyegzöd örömeivel. Vedd és használd még Isten akaratja lesz; ha pedig megtörik alattad, és legjobb Atyánk magához szólít, kívánjuk, hogy azon szünni nem tudó fáradozásaidért, mellyekkel 36 esztendőkön által szerzeted beteg tagjait ápolád, sorozzon választottai seregébe, hogy élvezhessed a mennyei örömeket mindörökké, és hogy lehess társaságukba az angyaloknak, kiknek eledélet, a Krisztus testét t. i. ma magadhoz vevéd.“ — A szerény s istenfő apácza e szavakra olly mélyen megindult, hogy Krisztus keresztjét remegő kezeibe véve földig leborult, s szívéből fölfakadó könyzápor közt csókolgató azt, erősen fogadván, hogy Istenének hű szolgálója, előjárónéjának pedig sirig engedelmes alattvalója akar lenni. Mi pedig, kik jelen voltunk, azon ohajtással hagytuk el a templomot, hogy az élet ura adja a vallásos jámbor öreg szűznek sz. malasztját, miszerint sz. ígéreiteit hiven beteljesítvén, az örök élet örököse lehessen.

T. szerkesztő ur! Vallásos lapjának 44-dik számában olvasám, hogy a nikápolyi püspök ur ő mlga által építendő Bolgárhoni magyar testvéreink szentegyházaira némi adományokat tovább küldés végett szívesen fogad; azért ide mellékelek a pozsonyi sz. Ferencz-rendű növendékek adakozásaiból gyűjtött 1 p. frot azon kéréssel, hogy ezen csekélységet rendezése helyére elküldeni ne terheltezzék. Jövőben, ha szó és példa által valami kis összeget gyűjthetek, ismét elküldöm; addig is Jézus szeretete maradjon velünk.

G y u l a.

CXVII.

Bécs, nov. 26. A „Kath. Néplap“ 46-ik száma a Bécsben kiadandó katechetikai képekről bővebben nyilatkozott, s így joggal föltehetni, hogy ez ügy iránt rokonszenvvel viseltetik. Ugy hiszem ennél fogva, hogy nem érdektelen dolgot cselekszem, ha azon ismertetéshez néhány újabb adattal járulok, mellyek imént ez ügyben fölmerültek. A Bécsben megjelenő „Schulbote“ (iskolai hírnök) című hetilapnak nov. 13-án megjelent 46-ik számában ez olvasható: „Hogy a történhető félreértést megelőzzük, mintha a katechetikai képek ára a „Krisztus a kereszten“ című falképpel közel viszonyban állana: kötelességünknek tartjuk kijelenteni a falkép t. cz. átvevőinek, hogy a katechetikai képek egyenkint 12 p. krért engedtetnek át azoknak, kik a falképre előfizettek, hogy azonban a kedvezmény könnyen fölfogható okokból, mellyek egyéb iránt a fölhívásban körülményesen elősoroltatnak, —

kizárólag a falkép vevőire terjeszthető ki.“ „Fölkérjük a nyilvános lapok t. szerkesztősegeit, hogy ezen, közhasznú vállalat érdekében tett tudósítványt hasábjáukba fölvegyék. — Bécs, nov. 10. 1852. A „katechetikai képeknek az iskola számára kiadói“.

Eddig a tudósítvány. A ki tehát a falképet nem, hanem csupán a katechetikai képeket akarja megszerezni, ezt szinte teheti; de az ár akkor kétszeres lesz, t. i. egyegy 24 kr. p. p. Valóban csekély ár, ha meggondoljuk, hogy egynek-egynek hossza 18, szélessége pedig 9 ujj leend; s hogy a vállalatnak minél tökéletesebb sikeresítésére Bécsnek három első rangu művésze szövetkezett, u. m. Kuppelwieser, Führich és Binder urak, kik jóllehet ecsetjök jelessége közösen elismertetik, mégis, hogy a képekben az ábrázolandó hitigazságokat az egyház szellemével minél megfelelőbben adnák vissza, sz. Canisius katechismusát szerzik meg magoknak, hogy ennek segélyével a hitigazságoknak valódi szellemébe behatván, alkalmas és minden tekintetben kerekded tökélyű művet szolgáltatassanak a t. cz. előfizetők kezeibe. Minden esetre igaz, mit a programm mond, hogy igen üdvös tett volna körülbelől 90 képre terjesztetni ki a művet, mely azután a népszerű hitoktatás czéljára tökéletesen elegendő lett volna, de fájdalom! a pénzérő csekélyebb, hogysem illy nagyobb szerű vállalatra lehetett volna fordítani azt. Mindazáltal hálátlanok lennénk és igazságtalanok a kiadók iránt, ha ezzel vállalatukat kicsinyleni merészlenők, mert, mint a programm maga is mutatja, szorgos figyelemmel jelölték ki a legszükségesebb tárgyakat, 30 kép által ábrázolandókat. Legyen szabad reménylenünk, hogy hazánk is — mellynek népiskoláiról szólni sem akarok, nehogy régen sajtó sebre tapintsak, — buzgón pártolandja e szent czélú ügyet, melly hallo más szerint már is élénk részvételnek örvend, hogy csak a bécsi academicus gymnasium növendékeinek példáját említem, kik mindnyájan osztályonkint fizettek elő egy-egy példányra. — Nem kevésbbé ajánlhatjuk azonban a „Krisztus a kereszten“ című falképet is, mellynek czéljára Binder ur, az ismert művész, odaengedi magát az alaprajzot, melly után a N. Mária-Zelli vasöntőde kápolnájának híres festményét készíté.

Ha már ezen egész vállalat szellemét és indokait tekintjük, lehetetlen, hogy szívünk öröme ne fakadjon. Ugyanis e vállalat szinte bizonyosságot tesz arról, hogy az Isten országa mindinkább erőt vesz ismét a sötétség országán, melly amazzal csak nem rég olly dühödten vivott, hogy a győzelem serpenyőjét kétesen ingani véltük, bizonyosságot tesz e vállalat arról is, hogy fölfogták a lelkesebb férfiak, miszerint jó magról kell gondoskodni előbb, hogy jó aratást lehessen reménylenünk; s így első gondunkat a gyermeknevelésre fordítani, hogy Isten segélyével jobb nemzedéket nevelhessünk a jövő kornak. Ugyan e lélektől voltak

áthatva
Ausztr
laházat
tették
meggyő
tudomá
szolgál
Nem ha
mellyel
megülté
va van,
évenkin
nap szer
noha reg
datott, a
dókkal.
ményt n
czi jezs
mindenü
meg. Ad
Kérjük ö
les elmév
inkább hi
akadályo
meg, hog
„ki henge

A jó
Zimmerm
tári fogal
Vilmos, eg
vostanár.
Josepha as
Anna assz.
Ferencz ö
K a l o
végzett nő
P é c s
Áldozár, s
vált Ferer
kies, pécsi
nus, pécsi
R o s
igazgató I
Rosnyón.
nyón. Jam
Farkas En
E g r i
nyi tisztar
János, hajó
tisztartó.
polgári seg
E r d ő
F e h e
pleb. Horv
helyettes.

áthatva kétségen kívül azok is Glocknitzban, (Alsó-Ausztria egyik városában) kik itt egy ujon-uj iskolaházat építvén, ennek homlokzatát keresztel ékesítették föl, vallomást tevén ez által abbéli dicséretes meggyőződésükről, hogy a kereszt tudománya minden tudomány fölött áll, mint a cél az ennek elérésére szolgáló eszközök fölött, mint a lélek a test fölött. — Nem hallgathatom itt el a bécsi hívek buzgalmát sem, mellyel szent Kosztka Staniszló ünnepét és nyolczadát megülték. A szoba, mellyben a szent lakott, mint tudva van, már rég óta kápolnává alakítottát át, mellyben évenként e szentnek napján és nyolczadán át minden nap szent misék mondatnak. Így volt ez idén is; és noha reggel 6-tól 11-ig folytonosan több sz. mise mondatott, a sz. hely mégis sűrűn tömve volt áhítatoskodókkal. A kápolna oltára legujabban egy szép festményt nyert, melly sz. Szaniszlót ábrázolja, s egy linzi jezsuita-atyának műve. A merre csak tekintünk, mindenütt az ujon ébredő hitélet zsongait pillantjuk meg. Adja Isten, hogy e miatti örömünk tartós legyen. Kérjük őt, hogy minél több olly férfit költsön, kik éles elmével lássák be, hogy hol, minek vagyunk leginkább hiájával, és szilárd lélekkel győzzenek sok olly akadályon, millyenek előtt ma még gondolkodva állunk meg, hogy mitévők legyünk, vagy kérdjük egymástól: „ki hengeríti el utunkból a követ?” Tereskei.

Különfélék.

A jó és olesó könyvkiadó-társulat új tagjai: Pesten. Zimmermann Jakab, képezdei tanár, Miksó Sándor, kincstári fogalmazó. Kendelényi József, házbirtokos. Gartner Vilmos, egyetemi tanár. Gebhardt Ferencz, egyetemi orvostanár. Máhr Antal, ügyvéd. Miskolcyné, szül. Bükk Josepha asszonyaság. Simoncsics Jánosné, szül. Palaczky Anna assz. Rössler István, polgár. Alapító-tag: Ürményi Ferencz o. excellentiája.

Kalocsai megyéből: Deim Leopold, pályavégzett növendék-pap. Freidinger Antal, pleb. hely.

Pécsi megyében: Horváth Agoston, cisterci áldozár, s pécsi tanár. Varga József, bellyei pleb. Horváth Ferencz, urodalmi ispán, Szabolcsan. Úzsarevies Lukács, pécsbuda külvárosi segédlelkész. Matkovic Gorgonius, pécsi sz. ferenczi áldozár, s hitszónok.

Rosnyói megyében: Répásy József, tanodai igazgató Rosnyón. Mozolányi Samu, sz. széki jegyző Rosnyón. Hegyesy Sándor, társas bírósági ülnök Rosnyón. Jamniczky Lipót, társas bírósági ülnök Rosnyón. Farkas Endre, kincstári ügyész Rosnyón.

Egri megyében: Fejérfatáky Gáspár, várkonyi tisztartó. Hegedüs Mihály, egyeki káplán. Kovács János, hajdu-szoboszlói pleb. Menyhért Károly, tiszai-örsi tisztartó. Pajer Antal, tiszai-füredi pleb. Tomanóczy Pál, polgári segédlelkész.

Erdélyben: A kolosvári kegyesrendi ház.

Fehér megyében: Berkies György, főlesuti pleb. Horváth Dániel, zirczi áldozár, hercegfalvi pleb. helyettes.

Szegeden: Trautwein János, kegy. rendi tanár. Nyitrai megyében: Spányik Tamás, nyitrai káplán.

Veszprémi megyében: Dóczy József, ez. kan. és ugodi pleb. Vidovics Agoston, kovácsi pleb. Gulden Endre, pápai káplán. Imre László, csököl kerületi esperest, és esokonvai pleb.

Szombathelyi megyében: Éder Ferencz, pinkafői segédlelkész. Farkas Ferencz, nyug. pleb.

Nagyvárad megyében: Zelei János, váradolasi káplán.

Vácsi megyében: Tanács Neit, sz. Ferencz-rendi hittanár Keeskeméten, Majerszky Ferencz, saári káplán.

Hogy bármilly társulat főállhasson szükséges, hogy alapszabályait pontosan megtartsa. Ezt tette a Jézus sz. gyermeksege társulata Pesten, midőn a társulati alapszabályok szerint nov. 18-án ez évi második ünnepét megtartá, s az ezen év alatt elhunyt tagtársakért s jötevőkért Istenhez forró imákat bocsátott. Az engesztelő sz. mise-áldozatot mélt. Fogarasy Mihály püspök ur mutatta be az Eggek Urának. A belvárosi tágas templom telve volt a kisded ajtatoskodókkal, kik is a sz. mise alatt az oltár számolyánál szeretet-áldozataikat az Ur lábához letették. A gyermekek szülei szinte szép számmal jelentek meg, s épültek magzatjaik lélekemelő áhítatán.

Jelentjük ez alkalommal, hogy a jó s olesó könyvkiadó-társulat Istenben boldogult jötevőjeért, föltiszt. Juranics László nagyprépost urért dec. 16-kán fogja a pesti egyetemi templomban, reggeli 10-kor a fogadott gyász isteni-tiszteletet megtartani, megemlékezvén ekkor egyéb elhunyt kegyes jötevőiről is. Az említett gyászünnepélyre a jó s olesó könyvkiadó-társulat t. ez. tagjai ezennel az Urban hivatalosak.

Az ausztriai birodalombeli görög nem egyesült püspök urak jelenleg Karloviczban zsinatot tartanak, mellyben a budai, verseczi, temesvári és aradi megüült görög nem egyesült püspökségek be fognak tölteni. Cs. kir. biztosul e zsinatra gróf Coronini, a Szerb-Vajdaság kormányzó o. excellentiája van kinevezve.

Kedves dolgot vélünk tenni t. olvasóinknak, őket figyelmeztetvén, hogy Bécsben Majer und Comp. könyvkereskedésében kapható az áldott emlékü Schlör Alajos életének leírása. Ara 6 kr. p. p. Ajánljuk vételét annál is inkább, mert a füzetkéért bejövendő pénzen Schlör Alajosnak emlékkő fog állittatni.

Boroszlóban november hó elején nagyszerű népmisziók tartattak, s pedig a résztvevő hívek nagy sokasága miatt egyszerre három templomban. 9 Jézus szerzetbeli pap által. Nagyszerű volt a benyomás, mellyet ezen missziók tettek a népségre. Számos előrzott jószág a missio következtében visszaadott. A rendőrség kijelentette, hogy a missio ideje alatt aránylag sokkal kevesebb kihágás, bűn történt, mint máskor. A katolikusokban a hit ismét megszilárdult. Lélekrázó jelenet volt, midőn a keresztsegi fogadás megújításakor a lelkiatya ezen kérdésére: „Készek vagytok-e, sz. hitünkhez erősen ragaszkodni, s ha kell, ezen hitért akár a nyaktiló alá menni?” Egyhangu, zajos „Igen” hangzott. A lengyel-ajku katonaság számára is tartott 4 napon át missio, melly alatt a jezsuita-atyák a közös kötelességeken kívül, a katonarend kötelességeit nagy erélyvel fejtegették, s azoknak lelkiismeretes teljesítésére hallgatóikat lelkesítették. A katonák jámbor érzete hatalmasan nyilván-

nult. Legtöbben közülök délután 2 órától egész 9-ig a templomban maradtak, a prédikációk közötti szünet alatt lengyel egyházi énekeket zengedezvén. November 3-kán közülök 500 együtt járult az Ur szent testéhez. Mesteri azon beszéd, melyet Roh atya különösen a katonákhoz alkalmazva tartott. Ő ebben kifejtette, hogy a katona született ellenharcosa a forradalomnak, hogy az ő kötelessége a forradalom által annyira megpiszkolt szép jelszavat: „Szabadság, egyenlőség és testvériség” keresztény értelemben használni, hogy főlőleg, a porosz katonát királya iránti hűségére inteni. s a t. Ezen beszéd mindenkire, a tábornoktól kezdve egész le a közvértéig a legnagyobb benyomást tett.

Csőd tanítói állomásra.

Hont megye Szalkai kerületében létező Vámos-Mikolai rom. kath. elemi iskola-tanítói-állomás megürülvén, erre f. é. dec. hó 28-ik napjára csőd hirdettetik. Ez állomás javadalmai, mellözve a jegyzői fizetést, ezek: 9 $\frac{1}{2}$ pozsonyi mérős szántóföldek, 2 szekér széna, 12 p. frt készpénz, fa házi szükségre elegendő, 6 akó bor, pár-bér 40—46 pozs. mérő rozs, stóla, és minden iskolás gyermektől 30 kr. váltó, egész évi tanításért. A kik eme állomást el akarják nyerni, folyamodásaikat bizonyítványokkal ellátva, figyelve egyszermind a bélyeg-törvényekre, a vámos-mikolai plebánián előre letéhetik; ők pedig a kitűzött napon jelenjenek meg, szerzett ügyességükről szó- és írásbeli próbát teendők. Pilliár István, plebános.

Kegyes adományok jegyzéke.

A közép-afrikai missióra: Pápózi és Sz.-Miklósfai rózsza-füzéri ima-társak 5 frt 30 kr. p. T. ez. Horváth Ferencz, pécsi székes-egyházi urodalmi ispán 40 kr. p.

A sz. gyermekség-társulatának: Szinte Pápózi és Sz.-Miklósfai ima-társak 5 frt 30 kr. p. Anemesvidi hívek 3 frt p. A sz. gyermekség társulata Marczaliban (Somogyban) tagjai: 31 frt 8 kr. p. T. ez. Horváth Ferencz, pécsi székesegyházi urodalmi ispán ur 40 kr. p.

A Bolgárhoni magyarok épülőfélben levő templomaira: Mélt. Girk György, felszentelt adrafi és k. kinevezett pécsi püspök 10 frt p. p. Nt. Irsik Ferencz, a pesti papnöveldeben tanulmányi felügyelő 2 frt. Nt. Petheő János, kisoroszi lelkész 2 frt p. A pozsonyi sz. Ferenczi növendékek 1 frt p.

Előfizetési hirdetés.

A „Katholikus Néplap” jövő 1853-dik évben is a szokott előfizetési feltételek mellett fog megjelenni. Valamint szerkesztése körül, ugy eddigi tartalma- s alak-

jában sem fog változás történni. Megjelenik tehát ezentul is minden héten egyszer, rendszeren egy íven. Az előfizetési díj Budapesten házhordással, fél-évre: 1 frt p.; vidékre, postán, boríték alatt: 1 frt 20 kr. p. p.

Évnegyedi előfizetések, mint mellyek a levelezési költségek tetemes volta miatt, a különben is olly csekély árra leszállított lappal arányban ninesenek, el nem fogadtatnak. Ellenben kívánandó, hogy a t. előfizetők megrendeléseiket egész évre tegyék, postán 2 frt 40 krajczárjával pengőben; minthogy ez által nem csak az előfizetés megújításával járó többféle bajok kevesbbitenek, hanem a postai járás meg nem szakított rendje- s a borítékok egyformaságának következtében, sok elmaradás-, vagy legalább elkésésnek is eleje vétetik. Melly utóbbi tekintetben, az e körüli panaszok megszüntetése miatt szükséges, hogy az előfizetők mielőbb és a postautnak pontos följegyzése mellett tétessenek. Főleg az utolsó postának világos kitétele szükséges. Mind a mellett előfizetés félévre is elfogadtatik.

Valamint pedig a „Családi Lapok”, ugy a „Néplap”-ok is a jó és olesó könyvkiadó-társulat rendszer organumai lévén, s jövőre e hivatásuknak az eddiginél is bővebb mértékben megfelelni törekedendvén, a t. társulati tagok buzgalmát és ügyseretét e lapoknak előfizetés általi gyámolítására már csak azon szempontból is fölhivandónak véljük, mivel a társulat által czélba vett munkálatok, s a népek vallás-erkölesi emelésére számított választmányi határozatok és törekvések felől kellőleg és jókor értesülniök csak ez uton lehetséges.

Szükségesnek látjuk egyszermind ujlag kijelenteni azt is, hogy a kiadó-társulat az ugynevezett állandó előfizetéseket ugyan teljesen megszüntetni tanácsosabbnak látta; nehogy a különben is tetemes kiadási költségek, a lapoknak kelletinél nagyobb számban nyomtatása és szétküldése által, haszontalanul szaporítottassanak; mindazáltal a társulat azon, akár megyei ft. hivatalok, akár egyes bizományosok és gyűjtők buzgalmának távolról sem szándékozik határt vetni, kik számosabb előfizetők neveinek egyszerre beküldésével valamint a levelezési költségeket kevesbbiteni, ugy az előfizetők számát nevelni törekednek; egyedül az iránti kérésünket újítjuk itt meg, hogy az elfele bejelentések annak idejében, tehát legalább is a félévi folyam megkezdése előtt mindannyiszor megtétessenek; ugy szinté az előfizetési díjak vagy azonnal, vagy pedig és minden esetre, a félév három első hónapjaiban az ügynökséghez megküldessenek; hogy az előfizetési pénzekről vitt számadás tisztában legyen, és kellő időben bezárathassék. A t. bizományosok- vagy más gyűjtőknek ez érdembeni fáradozásukat a szokott tiszteletpéldánnyal némileg jutalmazni, ezentul is kedves kötelességül tartandjuk.

Az előfizetési díjak a jó és olesó könyvkiadó-társulat ügynöki hivatalába (Pesten, Czukor-utca, 6. sz.), utasítandók

Kelt Pesten, novemberhó 19én 1852.

Kiadja „a jó és olesó könyvkiadó társulat;” szerkesztő Blümelhuber Ferencz.

E nich és Eisenfels könyvnyomdája, uri-utca, 8. sz.